

FOLKHÖGSKOLOR

På blanketten samlas uppgifter om antalet studerandeveckor som ligger till grund för statsandelsfinansiering för den utbildning som lyder under lagen (632/1998) om fritt bildningsarbete samt uppgifter om antalet studerande i folkhögskolornas utbildning inom fritt bildningsarbete som riktar sig till läropliktiga.

Uppgifterna i höstens basuppgiftsinsamling ges via Utbildningsstyrelsens lagringssystem. Inloggningsadressen till lagringssystemet ges i den samlingslista som bifogas denna förfrågan.

Uppgifterna som samlas in anknyter förutom till bestämmandet av antalet studerandeveckor för folkhögskolornas fria studier även till grunderna för förhöjning av priserna per enhet enligt förordningen (805/1998) om fritt bildningsarbete. Statsandelsprocenten för folkhögskolornas utbildning inom fritt bildningsarbete som riktar sig till läropliktiga utgör 100 procent av priset per enhet. Prestationerna som finansieringen baserar sig på kan ändå vara färre än de egentliga prestationerna eftersom det finns ett begränsat anslag för finansieringen i statsbudgeten.

För utbildning som godkänts i en integrationsplan för invandrare har man i den andra tilläggsbudgeten 2022 beviljat det fria bildningsarbetet sammanlagt 1,5 miljoner euro för språkundervisning till personer från Ukraina som får tillfälligt skydd. För fördelningen av denna finansiering har fler frågor lagts till i denna förfrågan. Svaren kommer att ligga till grund för fördelningen av finansieringen. För att erhålla tilläggsfinansiering måste huvudmannen påvisa att det redan ordnats eller som bäst ordnas språkundervisning för denna målgrupp; det räcker inte med att uppge att man eventuellt kommer att ordna utbildning i framtiden. För att en huvudman som redan förut har beviljats finansiering för anordnande av utbildning som godkänts i en integrationsplan ska få tilläggsfinansiering krävs att den finansiering som tidigare beviljats för utbildning som godkänts i en integrationsplan inte räcker till för det ytterligare behov som de som får tillfälligt skydd gett upphov till. Det bör observeras att en person från Ukraina som får tillfälligt skydd ska ha en integrationsplan, för att han eller hon ska kunna omfattas av sådan utbildning som godkänts i en integrationsplan och som finansieras med en statsandel på 100 procent. Kommunen eller TE-byrån kan upprätta en integrationsplan för en person som får tillfälligt skydd. Om det inte finns någon integrationsplan registreras den studerandes utbildning och uppskattat utfall som utbildning för vilken det betalas 57 procent i statsandelsfinansiering.

De uppgifter som ges i denna datainsamling om anordnandet av språkutbildning i form

av utbildning som godkänts i en integreringsplan för en person från Ukraina som får tillfälligt skydd kommer att användas som grund för finansieringen vid fördelning av tilläggsfinansiering för denna grupp även 2023.

Kontaktuppgifter

I punkten uppges kontaktuppgifter för den person som kan kontaktas i fråga om uppgifterna på blanketten.

Utbildning enligt lagen om fritt bildningsarbete

För ordnandet av utbildningen ska läroanstalten göra upp en verksamhetsplan där utbildningsverksamhetens helhet framgår. Folkhögskolan ska dessutom utarbeta en läroplan för utbildning som varar minst åtta veckor eller som omfattar distansundervisning eller inläring i arbetet. Av läroplanen ska framgå innehållet i och omfattningen av handledd undervisning som ordnas av läroanstalten.

I utbildningen vid en folkhögskola kan det ingå målinriktad och handledd utbildning som ordnas i praktiska arbetsuppgifter (inläring i arbetet) på en arbetsplats och som bygger på ett avtal mellan läroanstalten och arbetsgivaren. En läroplan ska utarbetas för utbildning i vilken ingår inläring i arbetet.

Folkhögskolornas finansiering baserar sig på det antal studerandeveckor som fastställts av undervisnings- och kulturministeriet och på det fastställda enhetspriset per studerandevecka. Med en studerandevecka avses en studerandes studier vid en folkhögskola under fem arbetsdagar då studeranden har fått handledd undervisning under i medeltal minst fem timmar per dag. Kortare och längre studieperioder omvandlas till studerandeveckor genom att antalet arbetsdagar divideras med fem (förordning om fritt bildningsarbete 2 § 805/1998).

Antalet studerandeveckor beräknas utifrån studieperioder med beaktande av att begränsningen att minimilängden i en studieperiod är 10 undervisningstimmar och att undervisningen ska delas upp på minst två på varandra följande dagar så att undervisning ges i genomsnitt minst fem timmar per dag. (förordning om fritt bildningsarbete 805/1998 1 §)

Som studerandevecka i distansundervisning eller inläring i arbete som ersätter närundervisning betraktas en handledd arbetsmängd för den studerande som utifrån läroplanen uppskattas till 40 timmar.

Det är möjligt att från och med 1.8.2021 vid folkhögskolorna avlägga sådan utbildning som avses i läropliktslagen (1214/2020 4 §). Om utbildningen föreskrivs i kapitel 7 a i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998).

Målet för utbildning som riktar sig till läropliktiga är att främja den studerandes studier efter eget val och ge den studerande färdigheter att fortsätta i utbildning efter den grundläggande utbildningen. Syftet med utbildningen är att stärka de studerandes

livskompetens och ge de studerande färdigheter att kontinuerligt utveckla sig själva.

Utbildning som riktar sig till läropliktiga får ordnas av sådana huvudmän för folkhögskolor som beviljats ett i 4 § avsett tillstånd att driva läroanstalt. Utbildning som avses i detta kapitel ska omfatta minst 34 studerandeveckor och utbildningen får räcka högst ett år. Avvikelser från längden på utbildningen får dock göras, om den huvudsakliga eller partiella utbildningsuppgiften för huvudmannen i det tillstånd att driva läroanstalt som avses i 4 § är anordnande av utbildning för studerande med en svår funktionsnedsättning. I sådana fall bestäms tiden för genomförandet av utbildningen utifrån den studerandes individuella mål och färdigheter. Beslut om tiden för genomförandet av utbildningen fattas av huvudmannen för folkhögskolan. Utbildningstiden får dock vara högst tre år.

En läropliktig som har slutfört den grundläggande utbildning som avses i 26 § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning och som saknar tillräckliga kunskaper i finska eller svenska för att genomgå utbildning efter den grundläggande utbildningen kan fullgöra läroplikten i sådan utbildning vid en folkhögskola där man följer de grunder i läroplanen för integrationsutbildningen för vuxna invandrare som avses i 20 § 2 mom. i lagen om främjande av integration (1386/2010) eller den rekommendation till läroplan för utbildning för invandrare som Utbildningsstyrelsen har utarbetat (1214/2020 5 § 2 mom.).

2.1 Sammanlagt antal studerandeveckor enligt lagen om fritt bildningsarbete

I uppgifterna i punkt 2.1 anmäls det totala antalet studerandeveckor enligt lagen om fritt bildningsarbete. I punkten ska också inkluderas de studerandeveckor som anmäls i punkterna 3.1–3.9. Därtill ska man i punkt 2.1 ange antalet studerandeveckor som avlagts av studerande som deltar i folkhögskolornas utbildning inom fritt bildningsarbete som riktar sig till läropliktiga.

I antalet studerandeveckor får inte ingå utbildning inom det fria bildningsarbetet som i sin helhet finansieras med särskilt statsunderstöd, utbildning enligt andra statsandelsfinansierade utbildningsformer eller läroanstaltsformer, arbetskraftspolitisk vuxenutbildning som köpts av arbetskraftsförvaltningen eller annan sådan utbildning som genomförs på beställarens villkor, d.v.s. beställaren ställer upp målen för utbildningen, det centrala innehållet, rekryterar deltagarna och betalar utgifterna för verksamheten (utbildning som hör till de avgiftsbelagda tjänsterna). Som avgiftsbelagd service betraktas dock inte utbildning i enlighet med tillståndet att driva läroanstalten som folkhögskolan genomfört inom en organisation eller annan sammanslutning som hör till huvudmannens bakgrundsorganisation, såvida de studerande frivilligt har sökt sig till utbildningen och folkhögskolan har betalat kostnaderna för utbildningen.

Om folkhögskolan i antalet studerandeveckor anmäler studerandeveckor inom en utbildning inom det fria bildningsarbetet som den ordnat i samarbete med en annan aktör, ska folkhögskolan verka som utbildningsanordnare för utbildningen. Då planerar och genomför folkhögskolan utbildningen, rekryterar studerandena och **svarar också för alla kostnader för utbildningen**. Vid planeringen och genomförandet av utbildningen

kan folkhögskolan utnyttja utomstående sakkunskap. I fall där folkhögskolan genomför utbildning i enlighet med tillståndet att driva läroanstalten inom en organisation eller annan sammanslutning som hör till huvudmannens bakgrundsorganisation, ska de studerande frivilligt söka sig till utbildningen och folkhögskolan ska betala kostnaderna för utbildningen.

I anmälningen av studerandeveckor som hör till statsandelssystemet ska därtill beaktas att utbildningen ska ha ordnats i den placeringskommun som nämns i tillståndet att driva folkhögskola. Att ordna utbildning utanför läroanstaltens placeringskommun är motiverat endast i undantagsfall, till exempel på grund av orsaker som ansluter sig till utbildningens innehåll. Utbildning som regelmässigt ordnas annanstans uppfyller inte kriterierna för utbildning inom fritt bildningsarbete.

I antalet studerandeveckor anmäls också antalet studerandeveckor för distansundervisning som ingår i utbildningen inom det fria bildningsarbetet.

Omvandling av distansundervisning och inläring i arbetet till studerandeveckor

Under tiden 1.1.2021–31.8.2022 gäller en temporär ändring av förordningen om fritt bildningsarbete (508/2021). Under den temporära ändringens giltighetstid beaktas vid anordnande av distansundervisning inte nedan beskrivna begränsning på 20 procent av distansundervisningen enligt 2 § 3 mom. i förordningen om fritt bildningsarbete och inte heller skyldigheten att ordna minst 10 timmar närundervisning enligt 1 § 2 mom. Under ändringens giltighetstid beaktas alla prestationer inom distansundervisningen som grund för folkhögskolornas finansiering.

Från och med den 1 september 2022 tillämpas på distansundervisning och inläring i arbetet igen begränsningen på 20 procent av distansundervisningen enligt 2 § 3 mom. i förordningen om fritt bildningsarbete samt skyldigheten att ordna minst 10 timmar närundervisning enligt 1 § 2 mom.

Till distansundervisning och inläring i arbetet ska höra en eller flera närundervisningsperioder om minst 10 timmar var, vilka ger ett fullt antal prestationer. Undervisningen ska delas upp på minst två på varandra följande dagar så att den ges i genomsnitt minst fem timmar per dag.

Över utbildning som omfattar distansundervisning eller inläring i arbetet ska folkhögskolan utarbeta en läroplan. Av läroplanen ska framgå innehållet i och omfattningen av handledd undervisning som ordnas av läroanstalten.

Som studerandevecka i distansundervisning eller inläring i arbete betraktas en handledd arbetsmängd för den studerande som utifrån läroplanen uppskattas till 40 timmar.

Om distansundervisning **inte är** en utbildningsuppgift som nämns i folkhögskolans tillstånd att driva läroanstalt, beaktas vid beräkning av de studerandeveckor som används som grund för läroanstaltens statsandel studerandeveckor som genomförts

som distansundervisning och inlärnin g i arbete till högst den mängd som motsvarar 20 procent av det totala antalet faktiska studerandeveckor för närundervisning vid läroanstalten.

Om distansundervisning är en utbildningsuppgift som nämns i folkhögskolans tillstånd att driva läroanstalt, beaktas de studerandeveckor som består av distansundervisning i sin helhet. Av mängden studerandeveckor som genomförts som inlärnin g i arbete beaktas dock högst den mängd som motsvarar 20 procent av alla faktiska studerandeveckor för närundervisning vid läroanstalten.

Faktorer som påverkar priset per enhet

3.1 Antal studerandeveckor för studerande som varit inkvarterade i folkhögskolan

Här meddelas antalet studerandeveckor för studerande som varit inkvarterade i folkhögskolan av totala antalet studerandeveckor enligt punkt 2.1 år 2022.

3.2 Antal studerandeveckor för utbildning som är avsedd för aktivt medborgarskap i arbetslivet och för utveckling av arbetsförhållandena eller för någon annan särskild utbildningsuppgift

Endast de folkhögskolor som i sitt tillstånd av driva läroanstalten som en del av utbildningsuppgiften har utbildning som syftar till ett aktivt medborgarskap i arbetslivet och till utveckling av arbetsförhållandena eller som har någon annan särskild utbildningsuppgift anmäler antalet studerandeveckor år 2022 i denna punkt.

3.3 Antal studerandeveckor för utbildning för gravt handikappade

Också andra folkhögskolor än de vars huvudsakliga utbildningsuppgift enligt tillståndet att ordna utbildning består av utbildning som ordnas för gravt handikappade eller till vilkas utbildningsuppgift det som en del av denna hör att ordna utbildning för gravt handikappade antecknar i denna punkt antalet studerandeveckor för den utbildning för gravt handikappade som de ordnar år 2022 (3 § 1 mom. F om fritt bildningsarbete).

Övriga uppgifter

3.4 Antal studerandeveckor för distansundervisning

Av det sammanlagda antalet studerandeveckor år 2022 anmäls här antalet studerandeveckor för distansundervisning. Här anmäls inte antalet studerandeveckor under en eller flera närundervisningsperioder som anknyter till distansundervisning

3.5 Antal studerandeveckor i utbildning som ordnats i praktiska arbetsuppgifter (inlärnin g i arbete)

I utbildningen vid en folkhögskola kan det ingå målinriktad och handledd utbildning som ordnas i praktiska arbetsuppgifter (inlärnin g i arbete) på en arbetsplats och som bygger på ett avtal mellan läroanstalten och arbetsgivaren. En läroplan ska utarbetas för utbildning i vilken ingår inlärnin g i arbetet.

Av det totala antalet studerandeveckor 2022 meddelas här antalet studerandeveckor i utbildning som ordnats i praktiska arbetsuppgifter (inlärn timer i arbete). Här anmäls inte antalet studerandeveckor under en eller flera närundervisningsperioder som anknyter till praktiska arbetsuppgifter (inlärn timer i arbete).

3.6 Antal studerandeveckor för öppen högskoleundervisning

Öppen högskoleundervisning som ordnats inom det fria bildningsarbetet och som baserar sig på ett avtal mellan folkhögskolan och ett universitet/en högskola.

Av det sammanlagda antalet studerandeveckor anmäls här antalet studerandeveckor för öppen högskoleundervisning för år 2022.

3.7 Antal studerandeveckor för kurser som varar minst 8 veckor

Av det sammanlagda antalet studerandeveckor för år 2022 anmäls här antalet studerandeveckor för kurser som varar minst 8 veckor.

3.8 Antal studerandeveckor i utbildning som riktar sig till invandrare

Av det totala antalet studerandeveckor (från punkt 2.1) anmäls här det sammanlagda antalet studerandeveckor inom utbildning som riktat sig till invandrare. Alla folkhögskolor ska anmäla antalet studerandeveckor inom utbildning som riktar sig till invandrare.

3.9 Antalet studerandeveckor i frivillig utbildning enligt en integrationsplan godkänd av TE-byrå/kommunal myndighet

Här uppges hur många av studerandeveckorna i utbildning riktad till invandrare som getts i form av frivillig utbildning enligt en integrationsplan godkänd av TE-byrå/kommunal myndighet.

3.9.1 Antal studerandeveckor för personer från Ukraina som får tillfälligt skydd

I punkt 3.9.1 uppges antalet studerandeveckor för personer från Ukraina som får tillfälligt skydd separat från antalet studerandeveckor i frivillig utbildning enligt en integreringsplan som godkänts av TE-byrå/en kommunal myndighet (punkt 3.9). En person från Ukraina som får tillfälligt skydd ska ha en integrationsplan, för att han eller hon ska kunna omfattas av sådan utbildning som godkänts i en integrationsplan och som finansieras med en statsandel på 100 procent.

3.10 Antalet studerandeveckor inom utbildning som ordnas för invandrare enligt 5 § 2 mom. i läropliktslagen

Här anmäls antalet studerandeveckor som har avlagts av sådana invandrare (uppskattning vid slutet av hösten) som har avlagt grundläggande utbildning som avses i

26 § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning och som saknar tillräckliga kunskaper i finska eller svenska för att avlägga utbildning efter den grundläggande utbildningen. Dessa personer kan fullgöra läroplikten vid en folkhögskola inom en sådan utbildning som följer grunderna för läroplanen för integrationsutbildningen för vuxna invandrare eller Utbildningsstyrelsens rekommendation om en läroplan för utbildning för invandrare som avses i 20 § 2 mom. i lagen om främjande av integration (1386/2010).

4.1 Antal studerande i utbildning som riktar sig till invandrare

Här anmäls antalet studerande som har deltagit eller som deltar i utbildning som riktar sig till invandrare. Om en och samma studerande har deltagit eller deltar i många kurser som riktar sig till invandrare, räknas han eller hon endast en gång till antalet studerande år 2022.

4.2 Antalet studerande i frivillig utbildning enligt en integrationsplan godkänd av TE-byrå/ kommunal myndighet

Här uppges för hur många av de studerande i utbildning riktad till invandrare utbildningen utgjort frivillig utbildning enligt en integrationsplan godkänd av TE-byrå/ kommunal myndighet.

4.2.1 Antal studerande från Ukraina som får tillfälligt skydd

I punkt 4.2.1 uppges antalet studerande från Ukraina som får tillfälligt skydd separat från antalet studerande i frivillig utbildning enligt en integreringsplan som godkänts av TE-byrå/en kommunal myndighet (punkt 4.2). I blanketten uppges det faktiska antalet studerande 1.1–31.7.2022, en uppskattning av antalet studerande 1.8–31.12.2022 och antalet studerande 20.9.2022. En person från Ukraina som får tillfälligt skydd ska ha en integrationsplan, för att han eller hon ska kunna omfattas av sådan utbildning som godkänts i en integrationsplan och som finansieras med en statsandel på 100 procent.

4.3 Antalet studerande i folkhögskolornas utbildning inom fritt bildningsarbete som riktar sig till läropliktiga (lagen om fritt bildningsarbete, kapitel 7 a)

Folkhögskolornas utbildning inom fritt bildningsarbete som riktar sig till läropliktiga har kunnat ordnas från och med 1.8.2021.

Berättigade till finansiering för folkhögskolornas utbildning inom fritt bildningsarbete som riktar sig till läropliktiga är sådana studerande som har avlagt den grundläggande utbildningens lärokurs 1.1.2021 eller senare (läropliktslagen 1214/2020 25 §).

Den finansiering som beviljas för höstterminen 2022 för folkhögskolornas utbildning inom fritt bildningsarbete som riktar sig till läropliktiga grundar sig på de uppgifter som anmälts i Utbildningsstyrelsens uppgiftsinsamling i september 2022 (20.9) gällande antalet läropliktiga studerande som studerar vid folkhögskolornas utbildning inom fritt bildningsarbete som riktar sig till läropliktiga och som i enlighet med lagen omfattar minst 34 studerandeveckor/läsår. Grunden för statsandelsfinansieringen består då av

det anmälda antalet studerande inom folkhögskolornas utbildning inom fritt bildningsarbete som riktar sig till läropliktiga och av 17 studerandeveckor som berättigar till förhöjning. Genom förhöjningen höjs statsandelsprocenten från 57 procent till 100 procent. Om en folkhögskola har beviljats en högre statsandel på 80 procent för alla utbildningar innebär förhöjningen att statsandelen höjs från 80 procent till 100 procent av statsandelsgrunden. Finansieringen kommer inte att justeras senare så att den motsvarar det faktiska antalet läropliktiga studerande.

I detta studerandeantal räknas inte in de studerande som deltar i denna utbildning och som har avlagt den grundläggande utbildningens lärokurs före 1.1.2021. Antalet studerandeveckor som dessa studerande har avlagt ska anmälas i punkt 2.1, alltså får de en statsandelsfinansiering på 57 procent.

Om utbildningens volym är större än anslaget i budgeten, ska antalet studerandeveckor som får finansiering fördelas jämnt utifrån en lika stor koefficient, fram tills nivån för anslaget för folkhögskolornas utbildning inom fritt bildningsarbete som riktar sig till läropliktiga uppnås i budgeten. Justeringen av den finansiering som ska betalas 2022 för denna utbildningsform genomförs i betalningsposterna i november och december.

Korrigerings av uppgifterna efter lagringstidens slut

Efter lagringstidens slut korrigeras registreringsdagens uppgifter i datasystemet av teamet för statsandelar. De uppgifter som ska korrigeras anmäls så att den ursprungliga uppgiften streckas över på registreringsdagens blankett och den nya uppgiften antecknas tydligt invid den korrigerade. Man bör också beakta korrigerings inverkan på övriga punkter i blanketten och införa motsvarande korrigeringar på dessa. De korrigerade blanketterna skickas skannade som e-postbilaga på adressen valtiosuudet@oph.fi eller per post på adressen Utbildningsstyrelsen, Statsandelar, PB 380, 00531 Helsingfors.